

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu: **JUDr. M. K.**, bytom v K., S., zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Katunským, so sídlom v Košiciach, Floriánska 16, proti žalovanému: **1) Krajský stavebný úrad v Košiciach**, so sídlom v Košiciach, Komenského 52, **2) M. Ž.**, bytom v K., D., zastúpeného Procházka & Partners, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave, Búdková 4, za ktorú koná konateľ a advokát JUDr. Radoslav Procházka, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného v prvom rade č. 2009/00259 zo dňa 16. februára 2009, konajúc o odvolaní žalovaných v prvom a druhom rade proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/49/2009-40 zo dňa 4. novembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/49/2009-40 zo dňa 4. novembra 2009 **m e n í** tak, že rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Košiciach č. 2009/00259 zo dňa 16. februára 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalobca **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalovanému v druhom rade náhradu trov odvolacieho konania vo výške **290,24 €** k rukám jeho právneho zástupcu Procházka & Partners, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave, Búdková 4, za ktorú koná konateľ a advokát JUDr. Radoslav Procházka, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom č. k. 7S/49/2009-40 zo dňa 4. novembra 2009 podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku zrušil rozhodnutie žalovaného č. 2009/00259 zo dňa 16. februára 2009 ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Mesta Košice č. MK-08/222327-04/IV-Ka zo dňa 20. októbra 2008 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie; žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 278,45 €. Rozhodnutím Mesta Košice č. MK-08/222327-04/IV-Ka zo dňa 20. októbra 2008 bola povolená stavba „V. H. – rodinný dom na parc. č. X., X., X., k.ú. J. M..., U.S., K.“ stavebníkovi M. Ž., bytom v K., D. (žalovaný v druhom rade) podľa § 66 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len stavebný zákon) a § 10 vyhlášky č. 453/2000 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona (ďalej len stavebná vyhláška). Žalovaný v prvom rade napadnutým rozhodnutím zmenil rozhodnutie Mesta Košice, tak že v časti „Na uskutočnenie stavby sa určujú tieto podmienky“ výroku rozhodnutia za bod č. 6 doplnil bod č. 6a, ktorý znie: „stavebník pred začatím uskutočňovania stavby predloží stavebnému úradu výsledky geologického prieskumu a ak to vyplynie z jeho výsledkov, podrobnejšiu dokumentáciu, ktorá je potrebná pre kontrolu dodržania podmienok určených na vyhotovenie stavby“ podľa § 66 ods. 3 písm. a/, písm. c/ stavebného zákona; v bode č. 12 za slovom „ustanovenia“ doplnil „§ 45 v spojení s § 2 ods. 2 vyhlášky MŽP č. 532/2002 Z. z.“; ostatné časti prvostupňového rozhodnutia potvrdil.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že napriek tomu, že bol doplnený výrok prvostupňového rozhodnutia o bod 6a, uvedená podmienka obsahuje neisté skutočnosti, od ktorých závisí možnosť realizácie stavby. Stavebné povolenie môže byť vydané až potom, keď sú splnené zákonné podmienky; zákonná podmienka má byť stavebnému úradu známa ešte pred určovaním daných podmienok, ktoré vedú k vydaniu stavebného povolenia. Krajský súd vyhodnotil námietky žalobcu ako dôvodné a argumentoval, že neprimeraný zásah do terénnych úprav, ktorým dôjde k zosuvom pôdy, je viditeľný na prasklinách v opornom múre. Výsledok geologického prieskumu nebol stavebnému úradu známy, pričom od neho závisí, či môže byť stavba povolená alebo nie. Stanovenie tejto podmienky pre realizáciu stavby nevytlúči napríklad skutočnosť, že stavba by mohla ohrozovať verejný záujem a vlastnícke práva účastníkov stavebného konania v záujme ochrany žalobcu ako účastníka stavebného konania nie je vylúčené v stavebnom konaní, aby stavebný úrad prizval

konzultanta alebo znalca z odboru stavebníctva, ktorý sa vyjadrí k zámerom stavebníka pred začatím realizácie stavby (konkrétne, či statika postaveného oporného múru zodpovedá príslušným technickým požiadavkám). Stavebný úrad má výsledok geologického prieskumu použiť nielen vo vzťahu k navrhovanej stavbe, ale aj k celkovému terénu, najmä vo vzťahu k susednému pozemku žalobcu.

Krajský súd ďalej uviedol, že v časti žalobnej námietky týkajúcej sa odstupových vzdialeností od posudzovaných požiarnych úsekov, tieto boli posudzované podľa STN 920201-4. V požiari nebezpečnom priestore stavby sa nenachádzajú žiadne susedné objekty, ani posudzovaná stavba neleží v požiari nebezpečnom priestore iného objektu, čo potvrdzuje technická správa a výpočty z júla 2008.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote žalovaní v prvom a druhom rade odvolanie.

Žalovaný v prvom rade vo svojom odvolaní navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť, žalobu žalobcu zamietnuť a žalobcovi nepriznať náhradu trov konania. Žalovaný v prvom rade považuje rozsudok krajského súdu za vecne nesprávny, vydaný v rozpore so skutkovým a právnym stavom veci. V statickom posúdení B.2, v časti 6.2 Základové konštrukcie, sa uvádza, že základové konštrukcie je nutné prehodnotiť (posúdiť) pri vypracovaní realizačného projektu na základe výsledkov geologického prieskumu. Krajský súd nezobral do úvahy skutočnosť, že to, či je možné povolovanú stavbu umiestniť na danom mieste, bolo overené v územnom konaní, ktoré predchádzalo tomuto stavebnému konaniu. Na stavbu bolo vydané územné rozhodnutie o umiestnení stavby č. MK-08/216530-2/IV-Ka zo dňa 19. júna 2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24. júla 2008. Stavebný úrad v stavebnom konaní a ani žalovaný v prvom rade nezistili, žeby stavebník nesplnil podmienky územného rozhodnutia, nakoľko predložil projektovú dokumentáciu stavby, ktorá bola preskúmaná podľa § 62 ods. 1 stavebného zákona. Nebolo zistené, žeby predmetná dokumentácia bola v rozpore s § 8, § 9 stavebnej vyhlášky. Umiestnenie stavby bolo v súlade s vydaným územným rozhodnutím o umiestnení stavby a geologický prieskum nezistil, žeby stavbu nebolo možné realizovať. Pri založení stavby (fyzickom budovaní jej základov, bude potrebné sledovať, či budú stačiť navrhnuté základové konštrukcie, alebo ich bude potrebné spevniť – to však podľa žalovaného v prvom rade neznamená, žeby nebol v stavebnom konaní presne a úplne zistený skutkový stav veci. Predmetná stavba sa má realizovať v svahovitom teréne a vzhľadom na jej

architektonický návrh sa svahovitost' premietla aj do jej zakladania. Predmetné územie bolo a je geologicky sledované. Krajský súd neodôvodnil, v čom konkrétne vidí porušenie § 66 ods. 1, § 62 ods. 4 stavebného zákona a § 10 ods. 1 písm. e/ stavebnej vyhlášky. Nie je možné stotožňovať konanie o povolení stavby s jej fyzickou realizáciou, tak ako to urobil žalobca. Fyzická realizácia stavby nie je možná bez stavebného povolenia. Problémy, ktoré môžu vzniknúť pri fyzickej realizácii stavby, neznamenajú, žeby stavebné povolenie nebolo vydané v súlade so stavebným zákonom. Stavebník splnil zákonné podmienky pre vydanie stavebného povolenia (§ 66 stavebného zákona).

Žalovaný v prvom rade v odvolaní tiež uviedol, že stavebníkovi bolo vydané samostatné stavebné povolenie č. MK-07/08/212841-03/IV-Ka zo dňa 8. januára 2008 na stavbu oporného múra na parcele č. X. v k.ú. J. M., t.j. na jednom z pozemkov, na ktorom bola povolená stavba „V. H. – rodinný dom“. Okrem povoleného oporného múra existuje aj pôvodný oporný múr na hranici s pozemkom žalobcu. Správne orgány oboch stupňov nemali titul na privanie konzultanta alebo znalca v odbore stavebníctvo, ktorý by sa mal vyjadriť, či statika postaveného oporného múru zodpovedá príslušným technickým požiadavkám, nakoľko projektovú dokumentáciu stavby pre stavebné konanie vypracovala oprávnená osoba v zmysle § 45 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 45 ods. 2 písm. c/, § 45 ods. 4 stavebného zákona. Táto projektová dokumentácia obsahuje aj statické posúdenie stavby.

Žalovaný v druhom rade navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a zrušiť len rozhodnutie správneho orgánu druhého stupňa (žalovaného v prvom rade) alternatívne rozsudok krajského súdu zmeniť, žalobu žalobcu zamietnuť a žalobcovi nepriznať právo na náhradu trov konania; žalovaný v druhom rade si uplatnil právo na náhradu trov konania. Poukázal na právoplatné územné rozhodnutie Mesta Košice č. MK-08/216530-2/IV-Ka zo dňa 19. júna 2008 týkajúce sa predmetnej stavby; podľa § 39a ods. 1 stavebného zákona sa územným rozhodnutím určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby, určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia, umiestnenie stavby sa vyznačí aj v grafickej prílohe. Stavebné povolenie nadväzuje na územné rozhodnutie, pričom stavebník si nie je vedomý, žeby akýmkoľvek spôsobom porušil podmienky určené v územnom rozhodnutí. Krajský súd nezohľadnil skutočnosť, že stavebný úrad už v územnom konaní dospel k záveru, či predmetná stavba môže byť umiestnená na danom mieste. V kontexte právoplatného územného rozhodnutia neboli v stavebnom konaní zistené žiadne skutočnosti odôvodňujúce

nevydanie stavebného povolenia. Krajský súd nad rámec limitov, ktorými je pri prejednaní žaloby viazaný, dospel k záveru, že žalovaný v prvom rade mal aplikovať správnu úvahu odlišným spôsobom a nemal využiť zákonné oprávnenie, ktoré mu stavebný zákon v týchto prípadoch umožňuje využiť. Žalovaný v druhom rade tiež poukázal na bod 6.2 Technickej správy vypracovanej statikom I. F. v júni 2008, podľa ktorej základové konštrukcie je nutné prehodnotiť pri vypracúvaní realizačného projektu na základe výsledkov geologického prieskumu. Žalobca ani krajský súd však nerobia rozdiely medzi projektom vypracovaným pre účely stavebného konania a projektom pri fyzickom realizovaní stavby (realizačný projekt), pretože realizačný projekt môže byť vyhotovený až pred fyzickou realizáciou stavby, a teda nemôže byť podkladom pre vydanie stavebného povolenia. Navyše, ak by stavebník vykonal stavbu v rozpore s podmienkami alebo s dokumentáciou, ktorú by musel stavebník predložiť na základe záverov geologického prieskumu, alebo by došlo k ohrozeniu verejného záujmu, stavebný úrad by nemohol stavebníkovi vydať kolaudačné rozhodnutie. Podľa názoru žalovaného v druhom rade žalovaný v prvom rade presne a úplne zistil skutočný stav veci a za tým účelom si obstaral potrebné podklady pre rozhodnutie a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil.

Žalovaný v druhom rade v odvolaní ďalej namietal, že žalobca podal odvolanie proti stavebnému povoleniu po uplynutí zákonnej lehoty a žalovaný v prvom rade mal toto odvolanie odmietnuť ako podané oneskorene. Zásielka so stavebným povolením adresovaná žalobcovi bola uložená na pošte 28. októbra 2008, keďže si žalobca neprevzal zásielku ani do troch dní od jej uloženia na pošte, v zmysle § 24 ods. 2 Správneho poriadku sa tretí deň od uloženia (31. október 2008) považuje za deň doručenia zásielky. Posledným dňom na podanie odvolania bol 18. november 2008 (utorok), avšak odvolanie žalobcu bolo podpísané až 26. novembra 2008 a doručené prvostupňovému správnenému orgánu 1. decembra 2008. Z tohto dôvodu žalovaný v druhom rade zastáva názor, že krajský súd rozhodol nesprávne, keď okrem napadnutého rozhodnutia zrušil aj stavebné povolenie a rozhodol o vrátení veci priamo prvostupňovému správnenému orgánu; ak bolo odvolanie žalobcu podané oneskorene, mal krajský súd rozhodnúť o vrátení veci žalovanému v prvom rade.

Žalovaný v druhom rade poukázal aj na zmätočnosť rozsudku krajského súdu, ktorý zrušil rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov, ale vec vrátil správnenému orgánu druhého stupňa a nie správnenému orgánu prvého stupňa. Takéto rozhodnutie je podľa žalovaného v druhom rade v rozpore so zákonom. Rovnako je podľa jeho názoru

nevykonateľný a nezrozumiteľný aj výrok o trovách konania, z ktorého nevyplýva, ktorý z dvoch žalovaných je povinný náhradu trov konania žalobcovi zaplatiť.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniam žalovaných navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť; uplatnil si náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania. Žalobca sa v plnej miere stotožnil so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Účelom rozhodnutia o umiestnení stavby v žiadnom prípade nemôže byť stanovenie podmienok jej uskutočnenia. Žalobcovi nie je zrejmé, prečo sa žalovaný odvoláva na rozhodnutie o umiestnení stavby, keď sám v stavebnom povolení doplnením bodu 6a deklaroval, že vykonanie geologického prieskumu je otázkou stavebného konania, nie územného konania. Samotný geologický prieskum nemôže byť záväznou podmienkou uskutočnenia stavby, avšak len podkladom, z ktorého mal žalovaný v prvom rade vychádzať pri stanovení záväzných podmienok. Na základe geologického prieskumu mal stavebný úrad zvážiť potrebu zabezpečenia nehnuteľnosti žalobcu pred poškodením postavením oporného múru alebo inými vhodnými prostriedkami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 2Sžo/47/2010 zo dňa 24. novembra 2010 rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/49/2009-40 zo dňa 4. novembra 2009 zmenil a žalobu žalobcu zamietol; žalobca bol povinný zaplatiť žalovanému v druhom rade trovy konania vo výške 358,38 € na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom č. k. I. ÚS 167/2011-35 zo dňa 22. februára 2012 vyslovil porušenie práva žalobcu na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/47/2010 zo dňa 24. novembra 2010. Preto rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/47/2010 zo dňa 24. novembra 2010 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd konštatoval, že v rozsudku najvyššieho súdu absentuje vyčerpávajúce uvedenie dôvodov, pre ktoré najvyšší súd považoval za nesprávne závery krajského súdu aj v súvislosti s naplnením účelu právnej regulácie výstavby v skutkových okolnostiach konkrétnej veci. V okolnostiach danej veci ústavný súd považoval samotný právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého sú výsledky geologického prieskumu terénu relevantné až pri uskutočňovaní stavby, a nie pre posúdenie splnenia podmienok na

vydanie stavebného povolenia alebo na určenie podmienok uskutočnenia stavby v stavebnom povolení, za právny názor, ktorý opomína naplnenie právnej regulácie povoľovania výstavby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v druhom rade je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku s tým, že termín verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke www.nsud.sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného v prvom rade a prvostupňového správneho orgánu, zistil, že stavebný úrad Mesto Košice, pracovisko Košice – Juh, vydal stavebné povolenie č. MK-08/222327-04/IV-Ka zo dňa 20. októbra 2008, ktorým podľa § 66 stavebného zákona a § 10 stavebnej vyhlášky povolil stavbu „V. H. – rodinný dom na parc. č. X., X., X., k.ú. J. M., U.S., K.“ stavebníkovi M. Ž. (ďalej aj len stavebné povolenie).

Žalovaný v prvom rade rozhodnutím č. 2009/00259 zo dňa 16. februára 2009 zmenil prvostupňové rozhodnutie Mesta Košice, pracovisko Košice – Juh, č. MK-08/222327-04/IV-Ka zo dňa 20. októbra 2008 tak, že v časti „Na uskutočnenie stavby sa určujú tieto podmienky:“ výroku rozhodnutia za bod č. 6 doplnil bod č. 6a v súlade s ustanovením § 66 ods. 3 pís. a/, písm. c/ stavebného zákona, ktorý znie: „stavebník pred začatím uskutočňovania stavby predloží stavebnému úradu výsledky geologického prieskumu a ak to vyplynie z jeho výsledkov, podrobnejšiu dokumentáciu, ktorá je potrebná pre kontrolu dodržania podmienok určených na vyhotovenie stavby“; v bode č. 12 v texte za slovom „ustanovenia“ doplnil „§ 45 v spojení s § 2 ods. 2 vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z.“; ostatné časti rozhodnutia potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa primárne zaoberal námietkou včasnosti podania odvolania zo strany žalobcu proti stavebnému povoleniu, ktorá má vplyv na posúdenie veci z hmotnoprávnej stránky. Stavebné povolenie bolo žalobcovi doručované do vlastných rúk prostredníctvom pošty Košice 3. Prvý pokus o doručenie sa uskutočnil 27. októbra 2008, druhý pokus 28. októbra 2008 a v ten istý deň bola zásielka uložená na pošte. Žalobca stavebné povolenie fyzicky prevzal až 15. novembra 2008. Doručovanie zásielok

v stavebnom konaní sa spravuje ustanovením § 24 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len Správny poriadok), tak ako to vyplýva z ustanovenia § 140 stavebného zákona. Podľa ustanovenia § 24 ods. 2 Správneho poriadku ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť **do troch dní od uloženia**, posledný deň tejto lehoty sa považuje za **deň doručenia**, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Na uplatnenie fikcie doručenia podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky:

- adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, nebol zastihnutý,
- v mieste doručenia sa zdržiava,
- doručovateľ vhodným spôsobom adresáta upovedomil, že písomnosť príde doručiť v určený deň a hodinu,
- nový pokus o doručenie zostane bezvýsledným.

Predpoklad zdržiavania sa v mieste doručenia nie je daný pri dlhodobej neprítomnosti adresáta na tomto mieste, ale aj pri krátkodobom (prechodnom) pobyte v čase doručenia mimo adresy doručenia, napríklad z dôvodu liečenia, dovolenky a podobne (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/181/2008 z 29. januára 2009). Tieto skutočnosti však musia byť adresátom (v predmetnej právnej veci žalobcom) dôveryhodne preukázané.

V prípade naplnenia zákonných znakov na vznik fikcie doručenia v zmysle § 24 ods. 2 Správneho poriadku by bolo stavebné povolenie žalobcovi doručené 31. októbra 2008 (piatok) a lehota na podanie odvolania proti stavebnému povoleniu by uplynula 18. novembra 2008 (keď 15. novembra 2008 bola sobota a najbližším nasledujúcim pracovným dňom bol 18. november 2008 – utorok). Ak by však neboli splnené zákonné podmienky vzniku fikcie doručenia podľa citovaného zákonného ustanovenia, stavebné povolenie by bolo žalobcovi doručené 15. novembra 2008 a lehota na podanie odvolania by uplynula 1. decembra 2008 (pondelok). Odvolací správny orgán sa však touto skutočnosťou nezaoberal, nezisťoval, kde sa žalobca v dňoch 27. októbra 2008, 28. októbra 2008 a následné tri dni, počas ktorých si mohol stavebné povolenie prevziať na pošte, nachádzal. Zistenie tejto skutočnosti je pre

skúmanie včasnosti podania riadneho opravného prostriedku kľúčové. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na svoje uznesenie sp. zn. 6Sžo/539/2009 z 15. decembra 2010, podľa ktorého odvolací správny orgán je povinný sa pri skúmaní včasnosti podania odvolania proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa vysporiadať s tým, či postup, po dodržaní ktorého by sa mohla uplatniť fikcia doručenia podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku, bol dodržaný. Ak by odvolací správny orgán dospel k záveru, že odvolanie bolo podané po uplynutí lehoty na jeho podanie, je povinný sa ním zaoberať v zmysle § 60 Správneho poriadku v tom smere, či neodôvodňuje obnovu konania alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Žalovaný v prvom rade preto pochybil, keď sa nezaoberal včasnosťou podania odvolania proti stavebnému povoleniu, prípadne sa nezaoberal možným postupom podľa § 60 Správneho poriadku a riešil priamo hmotnoprávnu stránku veci. Správny orgán druhého stupňa sa môže vecou zaoberať z hmotnoprávneho hľadiska až vtedy, keď nezistil procesné pochybenie správneho orgánu prvého stupňa, prípadne vyriešil iné procesné otázky, medzi ktoré nesporne patrí aj skúmanie včasnosti podania odvolania proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa. Pokým nebude vyriešená otázka včasnosti podania odvolania proti stavebnému povoleniu, teda či bude odvolanie vyhodnotené ako oneskorene podané alebo použitý postup podľa § 60 Správneho poriadku alebo bude odvolanie vyhodnotené ako podané v zákonnej lehote, správny orgán druhého stupňa sa hmotnoprávnou stránkou veci zaoberať nemôže. Predpokladom hmotnoprávneho posúdenia veci je splnenie zákonných procesných podmienok konania, tak aby boli dodržané procesné práva všetkých účastníkov konania, ktorí v ňom majú rovnaké postavenie, a teda aby v tomto zákennom procese (konaní) mohli riadne uplatňovať svoje hmotnoprávne práva – v predmetnej veci práva vyplývajúce zo stavebného zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje uvedené procesné pochybenie žalovaného v prvom rade za závažné, a ktoré malo vplyv na zákonnosť jeho rozhodnutia (vzhľadom na procesné pochybenie, ktoré sa vyskytlo v konaní pred správnym orgánom druhého stupňa, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky hmotnoprávnou stránkou veci nezaoberal). Uvedená skutočnosť v tomto štádiu konania predstavuje dôvod na zrušenie len rozhodnutia žalovaného v prvom rade podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku. Keďže krajský súd zrušil rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 220 Občianskeho súdneho poriadku rozhodol tak, že zrušil

rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Košiciach č. 2009/00259 zo dňa 16. februára 2009 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné sa vyjadriť ešte k námietke žalovaného v druhom rade týkajúcej sa zmätočnosti rozsudku krajského súdu, ktorý zrušil rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov, ale vec vrátil na ďalšie konanie správneho orgánu druhého stupňa a nie správneho orgánu prvého stupňa. Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 250j ods. 2, ods. 3 prvá veta *expressis verbis* určuje správny orgán, ktorému má byť vec po zrušení rozhodnutia správneho orgánu druhého stupňa, a podľa okolností aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, vrátaná – a to žalovanému správneho orgánu. Žalovaným správnym orgánom je správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni (§ 250 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku); v predmetnej veci ide o druhostupňový správny orgán. V tomto kontexte Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať len na základe ústavy, v jej medziach, a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Keďže Občiansky súdny poriadok *expressis verbis* určuje, že súd po zrušení rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, krajský súd nebol oprávnený vec vrátiť prvostupňovému správneho orgánu na ďalšie konanie, ale žalovanému. Jeho rozsudok preto nemožno považovať v tomto výroku za zmätočný.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v zmysle § 250 k ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a úspešnému žalovanému v druhom rade priznal ich náhradu vo výške 290,24 € proti žalobcovi, ktorý v tomto štádiu konania nebol vzhľadom na odvoláciu argumentáciu úspešný. Odvolací súd pri určení výšky náhrady trov konania vychádzal z § 11 ods. 3, § 15 písm. a/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška). Celková výška náhrady trov odvolacieho konania pozostáva z nasledovných úkonov právnych služieb:

- prevzatie a príprava veci (rok 2009) – 115 € (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky),
- podanie odvolania na súd (22. decembra 2009) – 115 € (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky),
- režijný paušál v roku 2009: 2 x 6,95 € = 13,90 € (§ 15 písm. a/ vyhlášky),

- daň z pridanej hodnoty 19 % zo sumy 243,90 € = 46,34 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky).

Poučenie : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 19. decembra 2012

JUDr. Elena Kováčová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská